

MÉS QUE LLETRES

Amb esta activitat treballlem

Injustícies i desigualtats.
El treball en equip i la cooperació.
Els ODS 5 i 16.

Durará

Una sessió.

Cicles 1, 2**Necessitarem**

Quatre equips informàtics: ordinadors (preferiblement) o tauletes.

Consideracions prèvies

Esta activitat combina una dinàmica presencial amb l'ús d'una presentació digital. Per això, **Heu de llegir estes línies per a entendre bé el procés de l'activitat. Quan es conega la dinàmica de la mateixa (i per a saber el que anirà veient l'alumnat durant el procés), aconsellem seguir la presentació en pantalla. Amb fer el recorregut d'un dels grups és suficient.**

Per a realitzar l'activitat, s'ha de tindre preparada en els ordinadors o les tauletes, la pantalla d'inici de l'activitat, que es troba en este [enllaç](#).

Els grups realitzen una dinàmica comuna, però ho fan cada un en la seua pantalla, perquè el que no són iguals són les oportunitats per a fer les paraules dels quatre grups. D'esta manera, introduïm el toc de desigualtat que forma part essencial de la reflexió de l'activitat. Per això, cada grup ha de punxar en el botó que té la seua lletra. És important que no s'equivoquen.

La "sopa de lletres" de la primera prova, és igual per a tots els grups. En descobrir les set paraules (**conviure, respectar, dialogar, drets, justícia, educació, igualtat**), tenen la clau per a accedir a la següent fase (**igualtat**), responent a la pregunta

Quina de les paraules descobertes apareix en l'enunciat del ODS 5?

La segona prova és un desafiament diferent per als quatre grups, ja que cada un té un nombre de lletres diferents.

Han de fer una llista de les paraules amb les lletres a la seua disposició. La diferència està en el fet que els grups tenen distint nombre de lletres, per la qual cosa es veuen afavorits en eixe orde:

Grup	A	B	C	D
Paraules que no poden fer		Una	Dos	Tres

Cada grup té quatre minuts des que entren en esta pantalla.

Desenrotllament

El primer, han d'explicar-se les set paraules. Deixar per al final justícia i igualtat, i fer especial incidència en elles. Si es vera necessari, pel nivell de la classe, es poden deixar escrites en la pissarra. Dividir a l'alumnat en quatre grups, cada un enfront d'una pantalla i assignar a cada grup la seua lletra. Explicar:

"Aneu a realitzar una activitat, en la qual heu de resoldre una sopa de lletres i un desafiament. En la primera, trobareu les paraules que hem comentat al principi.

El desafiament consisteix a escriure correctament, en quatre minuts, totes les paraules que trobeu en la sopa de lletres. Per a això, heu d'usar les lletres que us apareixeran. El grup que més paraules faci, serà el guanyador

Heu de començar l'activitat punxant el botó que té la lletra del vostre grup."

Quan acabe el temps, demanar als grups que diguen el nombre de paraules que han escrit i s'apunta el seu número en la pissarra. Al grup que hi haja escrit més paraules, se li declara guanyador.

Cal reflexionar

A continuació, comentar amb la classe amb preguntes com estes:

- Tenien tots els grups el mateix nombre de lletres per a fer paraules?
- Tal com s'ha realitzat l'activitat, les condicions han sigut iguals per a tots els grups? El grup que ha fet més paraules Tenien les mateixes condicions que la resta?
- És just que als grups se'ls valorar-se per igual segons el nombre de paraules que han aconseguit? Què caldria fer per a poder valorar a tots els grups per igual?
- Com us heu sentit quan vau conèixer las condicions del vostre grup?
- Conèixer la injustícia en la qual es trobaven els diferents grups, ha creat enuig o mal ambient?
- Us sembla que les condicions d'injustícia poden portar a situacions d'enuig entre les persones?

En este punt, aprofitar per a explicar que esta activitat reproduïx les condicions de desigualtat i injustícia que viuen moltes persones, especialment les dones, i com les condicions d'injustícia poden generar situacions de tensió, i fins i tot, violència entre les persones.

MÉS QUE LLETRES

Amb esta activitat treballlem

Injustícies i desigualtats.
El treball en equip i la cooperació.
Els ODS 5 i 16.

Durará

Una sessió.

Cicles

2, 3

Necessitarem

Quatre equips informàtics: ordinadors (preferiblement) o tauletes.

Consideracions prèvies

Esta activitat combina una dinàmica presencial amb l'ús d'una presentació digital. Per això, **convé llegir estes línies per a entendre bé el procés de l'activitat. Quan es conega la dinàmica de la mateixa (i per a saber el que anirà veient l'alumnat durant el procés), aconsellem seguir la presentació en pantalla. Amb fer el recorregut d'un dels grups és suficient.**

Per a realitzar l'activitat, s'ha de tindre preparada en els ordinadors o les tauletes, la pantalla d'inici de l'activitat, que es troba en este [enllaç](#).

Els grups realitzen una dinàmica comuna, però ho fan cada un en la seua pantalla, perquè el que no és igual són les oportunitats per a fer les paraules dels quatre grups. D'esta manera, introduïm el toc de desigualtat que forma part essencial de la reflexió de l'activitat. Per això, cada grup ha de punxar en el botó que té la seua lletra. És important que no s'equivoquen.

La "sopa de lletres" de la primera prova, és igual per a tots els grups. En descobrir les set paraules (**convivre, respectar, dialogar, drets, justícia, educació, igualtat**), tenen la clau per a accedir a la següent fase (**igualtat**), responent a la pregunta

Quina de les paraules descobertes apareix en l'enunciat del ODS 5?

La segona prova és un desafiament, diferent per als quatre grups, ja que han de posar les paraules en la plantilla que els apareix. Segons està, algunes lletres es compartixen entre dos paraules, per la qual cosa, si no col·loquen estes de la forma correcta, els faltaran lletres per a fer-ho. Cada grup té quatre minuts des que entren en esta pantalla.

Desenrotllament

El primer, han d'explicar-se les set paraules. Deixar per al final justícia i igualtat, i fer especial incidència en elles. Si es necessari, pel nivell de la classe, es poden deixar escrites en la pissarra. Dividir a l'alumnat en quatre grups, cada un enfront d'una pantalla i assignar a cada grup la seua lletra. Explicar:

"Aneu a realitzar una activitat, en la qual heu de resoldre una sopa de lletres i un desafiament. En la primera, trobareu les paraules que hem comentat al principi.

El desafiament consistix a encaixar en la quadrícula correctament, en quatre minuts, totes les paraules que trobeu en la sopa de lletres. Per a això, heu

d'usar les lletres que us apareixeran. El grup que més paraules encaixe, serà el guanyador

Heu de començar l'activitat punxant el botó que té la lletra del vostre grup."

Quan acabe el temps, demanar als grups que diguen el nombre de paraules que han escrit i s'apunta el seu número en la pissarra. Al grup que hi ha escrit més paraules, se li declara guanyador.

Cal reflexionar

A continuació, dialogar amb la classe amb preguntes com estes:

- Tenien tots els grups el mateix nombre de lletres per a fer paraules?
- Tal com s'ha realitzat l'activitat, Les condicions han sigut iguals per a tots els grups? El grup que ha fet més paraules tenia_les mateixes condicions que la resta?
- És just que als grups se'ls valorar-se per igual segons el nombre de paraules que han aconseguit? Què caldria fer per a poder valorar a tots els grups per igual?
- Com vos heu sentit quan vau conèixer las condiciones del vostre grup?
- Conèixer la injustícia en la qual es trobaven els diferents grups, ha creat enuig o mal ambient?
- Vos sembla que les condicions d'injustícia poden portar a situacions d'enuig entre les persones?

En este punt, aprofitar per a explicar que esta activitat reproduïx les condicions de desigualtat i injustícia que viuen moltes persones, especialment les dones, i com les condicions d'injustícia poden generar situacions de tensió, i fins i tot, violència entre les persones.

EL PODER D'UNA PARAULA

Amb esta activitat treballlem

Els valors universals que sostenen els drets humans: **convivència, respecte, diàleg, dignitat, justícia, igualtat.**

El treball en equip i la cooperació.

Els ODS 10 i 16.

Durará

Una sessió.

Cicles: 2, 3

Necesitarem

Targetes amb paraules clau: (una per grup)

Paper continu o fulls i rotulador

Consideracions prèvies

Al llarg de l'activitat, es treballaran els valors que apareixen a dalt, però parlarem en tot moment de "paraules" per a així donar significat a l'activitat.

L'activitat es planteja en dos versions, depenent del nivell de la classe.

Als grups se'ls entreguen les targetes amb les paraules perquè treballen el seu significat.

Desenrotllament

Versió A: Dividir la classe en sis grups. Llançar una pregunta provocadora:

Creieu que una sola paraula pot canviar el món?

Entregarem a cada grup una targeta amb una paraula que representa un valor i heu de buscar una activitat que done aplicació a la paraula que vos ha tocat, plantejant accions concretes, fàcils de realitzar, en les quals eixa paraula-valor pugui ser aplicada en el vostre entorn pròxim, de manera que pugui contribuir a millorar-lo.

Versió B: Dividir la classe en sis grups. Llançar una pregunta provocadora:

Creieu que una sola paraula pot canviar el món? Quin triaríeu?

Cada grup tria i selecciona un valor, en una paraula, el que a las persones del grup els parega més adequat. Per a això, heu d'arribar a un acord per consens en el grup.

A continuació, cada grup ha de buscar una activitat que done aplicació a la paraula que han triat, plantejant accions concretes fàcils de realitzar, en les quals eixa paraula-valor pugui ser aplicada en el seu entorn pròxim i contribuir a millorar-lo.

Cal reflexionar

Cada grup compartix les seues paraules i les accions que ha plantejat. A continuació, dialogar amb la classe amb preguntes com estes:

- Per a què paraula va ser difícil buscar una aplicació pràctica? Per què?
- Les paraules poden transformar situacions? Creieu que el que proposeu ho farà?
- Podríem aplicar les accions suggerides i millorar la situació com a grup?

Entre tots i totes es pot construir un mural, en paper continu o en fulles, anomenat:

"Paraules que construïxen un món just" en el qual apareguen els compromisos d'acció als quals hagen arribat.

Justícia

Igualtat

Respecte

Diàleg

Dignitat

Convivència

FITXA PER A TREBALLAR

OPERACIÓ ESMORZAR

Amb esta activitat treballem

Concepte de "pau positiva" i de violència estructural.

Respecte cap a les altres persones.

El ODS 16.

Durarà

Una sessió.

Cicles: 1, 2, 3

Necessitarem

Vídeos *Operació esmorze I* ([enllaç](#)) i *Operació esmorze II* ([enllaç](#))

Consideracions prèvies

Els autèntics superherois han de tindre una sèrie de capacitats que els permeten estar pendents de les persones i resoldre els problemes que se'ls plantegen. Han d'aprendre a observar, analitzar circumstàncies, informació, ... i sempre, ajudar altres persones a sensibilitzar-se de l'après.

Poden posar en pràctica eixes capacitats analitzant la història dels vídeos en la història.

Hi ha diverses ensenyances importants que es trauen d'aquest episodi:

- Ser conscients de les situacions en les quals s'exercix violència sobre altres persones.
- Prendre consciència que, en un món global, tots els comportaments són importants.
- Sentir l'important que és ajudar altres persones a sensibilitzar-se sobre el que significa la pau i la manera que tothom la tinga present.

Desenrotllament

Visionar els vídeos de l'episodi *Operació esmorzar*.

Prova d'atenció (opcional, depenent de l'edat de la classe)

En finalitzar el visionat, i depenent de l'edat de la classe, podem iniciar una ronda de preguntes per a assegurar-nos que han comprés el contingut.

Hauran de respondre si les següents afirmacions són Verdaderes o Falses:

- Irene va ser qui va descobrir els casos d'abús en el col·legi.
- El grup de superherois i superheroïnes es diu E.S.I., que significa Estudiants Sabis i Intrèpids.
- Lucía sempre estava envoltada d'amics i amigues en l'esbarjo.
- L'equip va descobrir a un supervilla nou anomenat Dan Doguerra
- El grup va entrar en l'Arxiu de Superherois de l'Acadèmia
- La clau per a obrir la porta del "Finis Vitae" van ser tres números
- El nom "Tenebris Domina" significa "Tenim dominó"
- Els xiquets del col·legi es van unir per a solucionar el problema del robatori d'esmorzars.
- Un autèntic Superheroi mobilitza a tothom contra la injustícia.

Cal reflexionar

Reflexionar sobre el contingut del conte, a partir de preguntes com estes:

- Coneixeu situacions de la vida real similars al del xiquet abusador de la història *Operació esmorze*?
- Què significa la pau segons el que descobrixen els superherois en l'arxiu?
- En la història es parla de dos tipus de violència: la visible i la invisible. Quina és la diferència entre elles?
- En què tipus d'accions se'ns ocorre que podem col·laborar amb Dan Doguerra?
- Expliqueu per què el treball en equip va ser clau per a solucionar els problemes en la història.
- Quin és el paper de Tenebris Domina en la generació de conflictes?
- Per què és important fer visibles les injustícies per a lluitar contra la violència estructural?
- Ens sembla una bona estratègia sensibilitzar a altres persones sobre esta violència? Ho heu fet alguna vegada?
- En la vostra vida quotidiana, quines accions podeu realitzar per a promoure la pau en el vostre ambient? Què se'ns ocorre que podem fer per a donar a conèixer este tema?

Comenteu les ensenyances d'este conte que us hagen cridat més l'atenció.